

Nr 242.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillerkännande åt
pastorn vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö av ett andra
ålderstillägg; given Stockholms slott den 14 mars 1919.*

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

dels godkänna, att i den för fångvårdsstaten gällande ordinarie staten, så vitt denna avser tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, vidtages — att tillämpas från och med år 1919 — den ändring, att för pastorn vid nämnda anstalt upptages ett andra ålderstillägg å 500 kronor å den del av arvudet, som motsvarar lön, att utgå efter tio års fortsatt innehavande av pastorstjänst i samma lönegrad,

dels ock föreskriva, att för tillträde till detta ålderstillägg skola i övrigt gälla enahanda villkor, som äro stadgade för tillträde till redan medgivet ålderstillägg.

GUSTAF.

Eliel Löfgren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
 Statsråden: PETERSSON,
                   SCHOTTE,
                   PETRÉN,
                   NILSON,
                   LÖFGREN,
                   friherre PALMSTIERNA,
                   RYDÉN,
                   UNDÉN,
                   THORSSON.

Ang. tillerkännande åt pastorn vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö av ett andra ålders-tillägg.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Löfgren anmälde ärende rörande avlåtande till riksdagen av proposition om *tillerkännande åt pastorn vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö av ett andra ålders-tillägg.*

Härvid anförde föredraganden:

»I en under år 1917 till fängvårdsstyrelsen avlåten skrivelse anhöllo ordinarie andra pastorn vid centralfängelset å Långholmen samt ordinarie pastorerna vid centralfängelserna i Malmö och i Härnösand på närmare anförda skäl, att åtgärder måtte vidtagas för att fängelsepastorerna vid de centrala fängvårdsanstalterna och tvångsarbetsanstalterna i de fall, då nämnda pastorer ej ägde rätt att med sin fängvårdstjänst förena annan befattning samt dessa pastorer redan nu tillerkänts ett ålders-tillägg av 500 kronor, måtte komma i åtnjutande av ett andra

ålderstillägg om 500 kronor att utgå i samma ordning, som för andra fångvårdstjänstemän av högre grad vore föreskrivet.

Denna framställning tillstyrktes dels av fångvårdsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 24 september 1917 och dels av 1902 års löneregeringskommitté i underdånigt utlåtande den 19 mars 1918. I överensstämmelse härmed hemställde löneregeringskommittén, att för förste pastor och andre pastor vid centralfängelset å Långholmen, pastorer vid centralfängelserna å Härlanda, i Härnösand och i Malmö samt vid tvångsarbetsanstalterna å Svartsjö och i Norrköping å den del av arvodet, som motsvarade lön, måtte få utgå ett andra ålderstillägg å 500 kronor efter tio års fortsatt innehavande av pastorstjänst i samma lönegrad, under iakttagande att för tillträde till det sålunda föreslagna ytterligare ålderstillägget skulle gälla enahanda villkor, som vore stadgade för tillträde till redan medgivet ålderstillägg.

Den 26 april 1918 avlät Kungl. Maj:t proposition (nr 388) till riksdagen om beviljande av anslag till fångvården och statens arbetsanstalter m. m. Denna proposition gick ut på, förutom annat, tvångsarbetsanstaltens i Norrköping förvandlande till straffanstalt samt tvångsarbetsanstalternas å Svartsjö och i Landskrona skiljande från fångvårdsförvaltningen. Enligt propositionen skulle således den för fångvårdsstaten gällande ordinarie staten från och med år 1919 undergå, bland annat, den ändring, att ur densamma skulle utgå den för tvångsarbetsanstalten å Svartsjö upptagna särskilda avlöningsstat. I stället skulle för sistnämnda arbetsanstalt under den förändrade benämningen 'statens arbetsanstalt å Svartsjö' fastställas ny, utom fångvårdsstaten fallande ordinarie avlöningsstat.

Vid behandlingen i statsrådet av frågan om avlåtande av nyssberörda proposition anmälde jag tillika inför Kungl. Maj:t den väckta frågan om tillerkännande åt vissa pastorer vid fångvården av ett andra ålderstillägg (prop. nr 388 till 1918 års lagtima riksdag sid. 61—64). Efter det jag redogjort för pastorernas hemställan samt fångvårdsstyrelsens och löneregeringskommitténs däröver avgivna yttranden, anförde jag därvid i följande:

Förslaget att nu ifrågavarande pastorer vid fångvården måtte tilläggas ett andra ålderstillägg har sålunda tillstyrkts av såväl fångvårdsstyrelsen som löneregeringskommittén. De skäl, de anfört till stöd för denna sin ståndpunkt, äro enligt min mening av övertygande art, och är jag därför beredd tillstyrka Kungl. Maj:t att hos riksdagen göra framställning i huvudsaklig överensstämmelse med löneregeringskommitténs nyssnämnda hemställan, dock med de modifikationer däri, som

föranledas av förut omnämnda förslag rörande tvångsarbetsanstaltens Norrköping förändrande till straffanstalt samt om ny benämning å Svartsjöanstalten. I ett avseende går min hemställan dessutom längre än fångvårdsstyrelsen och löneredgeringskommittén föreslagit. Dessa myndigheter hava bland de pastorer, som skulle bliva delaktiga av nu ifrågasvarande löneförbättring, icke upptagit pastorn vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona. Anledningen härtill har tydligen varit den, att, på sätt redan förut omnämnts, denna anstalt varit tillsvidare nedlagd. Då emellertid, enligt vad redan omförmälts, anstaltens verksamhet nu återupptagits, ehuru i förändrad form, i det att densamma omändrats till straffanstalt, torde ingen anledning föreligga, varför ej även den vid denna anstalt anställda pastorn skulle tilläggas ett andra ålderstillägg, och kommer min hemställan i detta avseende därför att omfatta jämväl pastorn vid centralfängelset i Karlskrona.

I enlighet med vad jag sålunda anfört hemställde jag vid berörda tillfälle, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att den för fångvårdsstaten gällande ordinarie staten måtte från och med år 1919 undergå den ändring, att för en var av förste pastor och andre pastor vid centralfängelset å Långholmen, pastorer vid centralfängelserna i Malmö, å Härlanda, i Härnösand, i Karlskrona och i Norrköping upptoges ett andra ålderstillägg å 500 kronor å den del av arvudet, som motsvarade lön, att utgå efter tio års fortsatt innehavande av pastorstjänst i samma lönegrad, varjämte i det förslag till ordinarie avlöningsstat för statens arbetsanstalt å Svartsjö, vars godkännande jag föreslog skulle utverkas av riksdagen, upptogos tvenne ålderstillägg, vardera å 500 kronor, för den vid anstalten anställda pastorn, att utgå efter samma grunder som nyss sagts beträffande de övriga pastorer, varom då var fråga.

I överensstämmelse med vad jag sålunda hemställt blev också förut omförmälda proposition nr 388 till 1918 års lagtima riksdag avfattad.

I det utlåtande (nr 226), som statsutskottet avgav över nyssnämnda proposition, blev denna i de delar, varom nu är fråga, tillstyrkt av utskottet med allenast den modifikation, att tvångsarbetsanstalten å Svartsjö skulle bibehållas vid sin dittillsvarande benämning. Utskottet hemställde alltså, bland annat, dels (under mom. a) att för en var av förut nämnda pastorer vid anstalter, som enligt propositionen fortfarande skulle kvarbliva under fångvården, skulle i vederbörande stat upptagas ett andra ålderstillägg å 500 kronor, dels ock (under punkt d) om godkännande av viss särskild ordinarie avlöningsstat för tvångsarbetsan-

stalten å Svartsjö, i vilken stat upptagits tvenne ålderstillägg för den vid denna anstalt anställda pastorn.

Mot utskottets utlåtande över nu omförmälda proposition avgavs en reservation, som i huvudsak gick ut därpå, att tvångsarbetsanstalterna fortfarande skulle förbli under fängvårdsförvaltningen. I denna reservation blev, så vitt nu är i fråga, reservanternas hemställen — säkerligen utan att detta var avsett — avfattad på det sätt, att, vid bifall till densamma, ett andra ålderstillägg å 500 kronor väl komme att tillerkännas en var av förutnämnda pastorer vid centralfängelserna å Långholmen, i Malmö, å Härlanda, i Härnösand, i Karlskrona och i Norrköping, men däremot ej pastorn vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö. Då denna reservation sedermera kom att ligga till grund för riksdagens beslut i ämnet, blev följden den, att sistnämnda befattningshavare ej fick den avlöningsförbättring, som var honom tillämnad.

Då emellertid det givetvis ej föreligger någon som helst anledning, varför ej pastorn vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö skall i nu förevarande avseende vara likställd med sina nyssnämnda kolleger, tillåter jag mig hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen *dels* godkänna, att i den för fängvårdsstaten gällande ordinarie staten, så vitt denna avser tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, vidtages — att tillämpas från och med år 1919 — den ändring, att för pastorn vid nämnda anstalt upptages ett andra ålderstillägg å 500 kronor å den del av arvudet, som motsvarar lön, att utgå efter tio års fortsatt innehavande av pastorstjänst i samma lönegrad,

dels ock föreskriva, att för tillträde till detta ålderstillägg skola i övrigt gälla enahanda villkor, som äro stadgade för tillträde till redan medgivet ålderstillägg.»

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Adil Wifvesson.